

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01–1242/1
Podgorica, 12.11.2019. godine

Z A P I S N I K
sa 236. sjednice Savjeta, održane 12. novembra 2019. godine

Dvjesto trideset i šesta sjednica Savjeta Agencije za elektronske medije (u daljem tekstu: SAEM) je počela u 09:10 sati.

Sjednici su prisustvovali članovi:

1. Ranko Vujović,
2. prof.dr Saša Knežević,
3. Edin Koljenović,
4. Rajko Todorović i
5. Budimir Damjanović.

Pored navedenih, sjednici SAEM-a prisustvovali su i: Goran Vuković – direktor Agencije, Jadranka Vojvodić - pomoćnica direktora - rukovoditeljka Sektora za pravne i ekonomske poslove i Ranka Novaković - sekretarka SAEM-a.

Sjednicom SAEM-a predsjedavao je predsjednik Ranko Vujović.

Usvojen je sljedeći

DNEVNI RED:

1. Zapisnici sa 232 - 235. sjednice;
2. Zahtjev za dobijanje saglasnosti za značajnu promjenu programske strukture – Radio TDI;
3. Predlog strategijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori i
4. Razno.

• Tačka 1: Zapisnici sa 232 - 235. sjednice

Zaključak:

Usvojeni su se zapisnici sa 232, 233, 234 i 235. sjednice.

• Tačka 2: Zahtjev za dobijanje saglasnosti za značajnu promjenu programske strukture – Radio TDI

Privredno društvo „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice je imalac Odobrenja za emitovanje opšteg radijskog programa „TDI Radio“ br. O-R-K-27 (akt br. 02-853 od 21.07.2011. godine). Poglavljem 2 „Struktura programa i druge programske obaveze“ iz Odobrenja za emitovanje broj O-R-K-27 od

21.07.2011. godine, propisano je da je emiter dužan da se pridržava programske šeme, odnosno strukture programa, koju je dostavio prilikom podnošenja zahtjeva za dobijanje saglasnosti SAEM-a za značajnu promjenu strukture programa (akt br. 02-1520/3 od 05.12.2017. godine), a koja se nalazi u Aneksu 2 ovog Odobrenja i čini njegov sastavni dio i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju za elektronske medije o nastalim promjenama, a o svim značajnijim planiranim promjenama strukture programa zatraži saglasnost Savjeta Agencije. Na osnovu monitoringa emitovanih programskih sadržaja za period od 23. do 29. septembra 2019. godine, nalazom Sektora za monitoring od 11.10.2019. godine (akt br. 05-1144 od 11.10.2019. godine), Agencija je konstatovala da se emiter radijskog programa „TDI Radio“ ne pridržava programske šeme, odnosno strukture programa definisane odobrenjem za emitovanje.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima (u daljem tekstu: Zakon) i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je došlo do kršenja Zakona i Odobrenja za emitovanje, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-1144/1 od 14.10.2019.g.). Emiter je posebno pozvan da, bez odlaganja, podnese zahtjev za dobijanje saglasnosti SAEM-a ukoliko namjerava da nastavi sa emitovanjem značajno promijenjene programske šeme ili da, bez odlaganja, izvrši usaglašavanje sa programskom šemom, odnosno strukturom programa koju je dostavio prilikom izdavanja odobrenja.

Emiter je 29.10.2019. godine dostavio Agenciji zahtjev za dobijanje saglasnosti SAEM - za značajnu promjenu strukture radijskog programa uz koji je dostavio novu programsku osnovu koja sadrži dnevnu, nedjeljnu i mjesečnu programsku šemu programa sačinjenu u skladu sa članom 56 Zakona i kratak opis emisija (akt zaveden pod br. 01-1158/1 od 29.10.2019. godine). AEM je prilikom pregleda zahtjeva emitera utvrdila da isti nije potpun, odnosno da u pogledu trajanja određenih programskih sadržaja, programska šema nije usaglašena sa programskom osnovom i programskim elaboratom, kao i da programski sadržaj („Ritam dana“) u programskoj osnovi nije prikazan kao programska cjelina, već su prikazani samo njegovi pojedinačni segmenti („Kulturna dešavanja“ i „TDI premijera“). Takođe, utvrđeno je da nedostaje saglasnost za reemitovanje programskog sadržaja „Crna Gora u pola dva“, kao i da je za cjelokupni reemitovani program, koji je planiran, naveden crnogorski jezik, kao jezik na kom će se programski sadržaji reemitovati. AEM je 1. novembra 2019. godine pozvala emitera da izvrši dopunu zahtjeva i prateće dokumentacije, kao i da dokumenta međusobno usaglasi (akt br. 02-1158/2 od 01.11.2019.godine).

Emiter je 6. novembra 2019. godine dopunio svoj zahtjev, na način što je dostavio novi programski elaborat, kao i novu programsku osnovu koja sadrži dnevnu, nedjeljnu i mjesečnu programsku šemu programa. Emiter je izvršio ispravku jezika na kom planira reemitovanje programa i takođe je dostavio saglasnost za reemitovanje programskog sadržaja „Crna Gora u pola dva“ (akt zaveden pod br. 01-1158/3 od 06.11.2019. godine).

Na osnovu podnesenog zahtjeva i podataka iz važećeg odobrenja, zaključuje se da su uporedni podaci važeće i planirane programske strukture sljedeći:

Emiter	Opis	Struktura programskih sadržaja po vrsti sadržaja (% - sedmično)					
		Informativni	Zabavni	Sportski	Dječji	Kulturno - umjetnički	Dok.- obrazovni
privredno društvo „TDI Radio“ d.o.o. – „TDI Radio“	Odobrenje (decembar 2017.g.)	3,87	26,88	1,49	0,99	3,92	0,84
	Zahtjev za značajnu promjenu strukture programa	4,07	9,52	0,25	0,99	4,07	0,74
	Promjena	0,20	-11,36	-1,24	0,00	0,15	-0,10

Iz navedenog se zaključuje da se značajna promjena odnosi na:

- veće učešće informativnog programa za 0,20%,
- manje učešće zabavnog programa za 11,36%,
- manje učešće sportskog programa za 1,24%,
- veće učešće kulturno-umjetničkog programa za 0,15%,
- manje učešće dokumentarno-obrazovnog programa za 0,10%.

Goran Vuković je kazao da je zahtjev u neposrednoj vezi sa aktivnostima AEM prema emiterima i naporima da njihovo poslovanje usaglase sa uslovima iz odobrenja za emitovanje. Emiter nije prihvatio predlog AEM da postane specijalizovani radio.

Na pitanje Ranka Vujovića da li je AEM dostavila Radiju TDI dokaze da nema sopstvene produkcije, Goran Vuković je potvrdno odgovorio. Ranko Vujović je naglasio da je i ranije konstatovano da Radio TDI ne ispunjava minimalne kadrovske uslove iz propisa AEM. Goran Vuković je kazao da je AEM dala rok emiteru da ispravi nepreavlnosti u pogledu programske šeme, neophodnog studija i broja zaposlenih. U komunikaciji sa Agencijom emiter je kazao da je u toku izgradnja studija. Što se tiče zaposlenih emiter je dostavio ugovore za dva službenika, što pored direktora /glavnog i odgovornog, ukupno iznosi tri zaposlena, čime ispunjava propisane minimalne kadrovske uslove. Programska šema koju je emiter dostavio je vaoma zahtjevna i može se pretpostaviti da će je tri zaposlena teško realizovati. Stručne službe AEM će nastaviti da provjeravaju uslove iz odobrenja, ne samo Radija TDI, već i ostalih emitera.

Edin Koljenović je konstatovao da Radio TDI već neko vrijeme nije funkcionisao poštujući izdato odobrenje za emitovanje. Zaključuje da su navedene aktivnosti rezultat veće pažnje Agencije i da treba nastaviti kontinuirano provjeravanje uslova iz izdatih odobrenja. Naglašava da je dobro da se ne pristupa najrigoroznijem mjerama, već se preuzetim aktivnostima ostvaruje bolja komunikacija sa emiterima. Interes Agencije je da se emiteri sačuvaju i da nastave da rade u skladu sa Zakonom. SAEM je razmotrio dostavljeni zahtjev i utvrdio da je u skladu sa Zakonom i Pravilnikom i zaključio da u području koje se pokriva radijskim programom emitera neće doći do nedostatka određene vrste programskih sadržaja za koje je emiter dobio odobrenje za emitovanje, te da se može izdati saglasnost za planiranu značajnu promjenu strukture radijskog programa.

Zaključci:

Jednoglasno se donosi Rješenje kojim se Privrednom društvu „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice, imaocu Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-27 od 21.07.2011. godine, daje se saglasnost za značajnu promjenu strukture opšteg radijskog programa „TDI Radio“, u odnosu na strukturu programa koju je dostavio prilikom podnošenja zahtjeva za dobijanje saglasnosti SAEM-a za značajnu promjenu strukture programa i na osnovu kog je sačinjen Anex 2 „Struktura programa“ (akt br. 02-1520/3 od 05.12.2017. godine).

• Tačka 3: Predlog strategijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori

Međuresorska radna grupa, formirana zajedničkim rješenjem direktora Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost i direktora Agencije za elektronske medije (EKIP broj: 0102-8916/1, AEM broj: 02-2354), izradila je Predlog strategijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori. U izradi dokumenta su, pored regulatornih agencija, učestvovali predstavnici Ministarstva ekonomije, Ministarstva kulture, Radio-difuznog centra d.o.o. i Radio-televizije Crne Gore.

Goran Vuković je predstavio SAEM-u Predlog strategijskih polazišta i smjernica za uvođenje digitalnog radija u Crnoj Gori. Dokument tretira nekoliko oblasti koje su važne za implementaciju digitalnog radija. Prvi je regulatorni okvir koji će uvažiti činjenicu uvođenja digitalnog radija. Drugi je tehničko tehnološki okvir pa će se opseg na kome se sada vrši emisija FM signala izmjestiti na 174 do 230 MHz. Najvjerovatnije će tehnologija prenosa biti DAB. Dokument predlaže i programske obaveze radijskih emitera u Crnoj Gori, ekonomski okvir i modele subvencioniranja prijemničke opreme i predajničke mreže, mjere za promociju i povećanje stepena informisanja šire i stručne javnosti o procesu uvođenja digitalnog radija u Crnoj Gori, kao i pitanja koja su od značaja za realizaciju pilot projekta digitalnog zemaljskog radija. Naglasio je da se analogni radio neće ugasiti, i biće paralelno emitovan jedno duže vrijeme.

Pored navedenih dokument sadrži i zaključke i predloge daljih aktivnosti koji se prvenstveno odnose na potrebne mjere koje bi relevantni nadležni organi trebali preduzeti u svrhu blagovremenog početka i efikasnog sprovođenja procesa digitalizacije radija.

Goran Vuković je kazao da će AEM i Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost navedena strategijska polazišta predstaviti nadležnim ministarstvima, Ministarstvu kulture i Ministarstvu ekonomije u cilju definisanja zajedničke politike i strategije djelovanja po ovom veoma važnom pitanju.

Edin Koljenović je kazao da je najvažnija korist uvođenja digitalnog radija, osim kvaliteta, uvećavanje resursa. Predložio je da bi trebalo uraditi procjenu uticaja na tržište, ko sve može sa

sadašnjom tehnologijom koristiti digitalni radio i šta je potrebno da se tržište prilagodi tome i, na kraju, koliko bi iznosili troškovi za prosječnog građanina.

Ranko Vujović se slaže sa Edinom Koljenovićem i predlaže da se uradi istraživanje koliko se sluša radio i preko koje platforme.

Zaključak:

Zadužuje se AEM da pripremi tekst (pitanja i metodologiju) istraživanja koje bi sprovelo sljedeće godine, a obuhvatalo bi pitanja koliko se sluša radio, preko koje platforme i druga relevantna za digitalizaciju radija i rad AEM.

• **Tačka 4: Razno**

a) Aktuelnosti AEM

Goran Vuković je obavijestio SAEM o aktivnostima koje AEM sprovodi u vezi praćenja rada lokalnih javnih emitera i najavio da će do kraja ove godine stručne službe AEM sprovesti još niz aktivnosti i o svemu obavijestiti SAEM.

b) Zahtjev člana Rajka Todorovića

Rajko Todorović je zatražio da se uradi monitoring televizijskih programa javnih emitera u vezi sa poštovanjem člana 41 Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, koji propisuje da su javni emiteri dužni da obezbijede opšti kvalitet izražavanja spikera i novinara, kao i da programske sadržaje prije emitovanja kontroliše profesionalni lektor.

Smatra da su jezička kultura i njegovanje jezika kod javnih emitera na nezadovoljavajućem nivou. Posebno je ocijenio spornim što spikeri i novinari ne njeguju jezik i uglavnom nepravilno koriste akcente.

Ranko Vujović se slaže da se nacionalnom javnom servisu Televiziji Crne Gore sugeriše bolje lektorisanje sadržaja, odnosno aktivniji angažman lektora.

Sjednica je završena u 10:15 sati.

**Zapisnik sastavila
Ranka Novaković**

**Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujović**

